

ฝั้งพันธุ้

ศั้กยภาพ/จุดเด่น	ปัญหา/ข้อจำกัด	แนวทางพัฒนา/แก้ไข
1. ประเทศไทยมีศั้กยภาพในการเลี้ยงฝั้งเนื่องจากมีพืชอาหารฝั้งหลายชนิดในรอบปี เช่น ลำไย ลิ้นจี่ ทานตะวัน งา ยางพารา เงาะ ทุเรียน ข้าวโพด รวมทั้งพืชผัก ได้แก่ สบู่เสื่อ ชั้ไก่ ย่าน และไมยราบ 2. ประสิทธิภาพการผลิตสูงและปริมาณการผลิตขยายตัวเพิ่มขึ้นทุกปี 3. มีบุคลากรที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านการเลี้ยงฝั้ง 4. มีการรวบรวมองค์ความรู้ด้านการเลี้ยงฝั้งมาเป็นเวลานาน	1. วัสดุอุปกรณ์ในการเลี้ยงฝั้งไม่มีการควบคุมคุณภาพและไม่ได้มาตรฐาน ขาดการพัฒนา และมีแหล่งจำหน่ายน้อย 2. ขาดการพัฒนาสายพันธุ์นางพญาและฝั้งตัวผู้ 3. ขาดการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้แก่ผู้บริโภคถึงคุณประโยชน์ของการบริโภคฝั้ง 4. เกษตรกรรายย่อยขาดการจัดการด้านการตลาดของผลผลิต 5. การพัฒนาการแปรรูปผลิตภัณฑ์ และบรรจุภัณฑ์อยู่ในวงจำกัด และไม่ต่อเนื่อง	1. ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาการผลิตวัสดุอุปกรณ์ในการเลี้ยงฝั้ง 2. ผลิตนางพญาฝั้งและฝั้งตัวผู้สายพันธุ์ดี สนับสนุนการเลี้ยงฝั้ง และพัฒนาสายพันธุ์ให้กับเกษตรกร 3. รณรงค์การบริโภคฝั้งและผลิตภัณฑ์ฝั้ง โดยประชาสัมพันธ์ให้ทราบถึงประโยชน์ และคุณค่าทางโภชนาการ ผ่านสื่อต่างๆ เช่น บทความทางวิชาการ เว็บไซต์ 4. ร่วมออกร้านแสดงสินค้าฝั้งและผลิตภัณฑ์ในงานแสดงสินค้าต่างๆ และร่วมจัดงานนิทรรศการที่เกี่ยวข้องกับการเลี้ยงฝั้งและผลิตภัณฑ์ฝั้ง 5. สนับสนุนให้มีระบบตลาดผูกพันตามข้อตกลง (Contract Farming) กับกลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงฝั้ง และฟาร์มฝั้งของบริษัทเอกชน 6. สนับสนุนการศึกษาวิจัยการพัฒนาการแปรรูปผลิตภัณฑ์ และบรรจุภัณฑ์

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (ฝั้งพันธุ้)นางอัจฉรา ข่านาญศิลป์ ตำแหน่งนักวิชาการชำนาญการพิเศษ กลุ่มส่งเสริมการเลี้ยงฝั้งและแมลงเศรษฐกิจ

ผึ้งพันธุ์

ชื่อไทย : ผึ้งพันธุ์

ชื่อสามัญ/ชื่ออังกฤษ : Honey bee

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Apis mellifera*

โดย นางฉวีนา ชำนาญศิลป์ ตำแหน่งนักวิชาการชำนาญการพิเศษ

หมายเลขโทรศัพท์ 02 9406102

แหล่งผลิต
ภาคเหนือ ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย ลำพูน อุตรดิตถ์ แพร่ พะเยา น่าน ลำปาง พะเยา พิจิตร เพชรบูรณ์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ จังหวัดอุดรธานี เลย ขอนแก่น นครราชสีมา ร้อยเอ็ด หนองบัวลำภู ภาคกลาง ได้แก่ จังหวัดลพบุรี สระบุรี ภาคตะวันออก ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี สระแก้ว ภาคตะวันตก ได้แก่ จังหวัดกาญจนบุรี ภาคใต้ ได้แก่ จังหวัดชุมพร นครศรีธรรมราช สงขลา สุราษฎร์ธานี

ต้นทุน / ผลตอบแทนการผลิตน้ำผึ้ง ปี 2553	
ต้นทุนผันแปร (บาท/รัง)	1,339.17
ต้นทุนคงที่ (บาท/รัง)	700.15
รวมต้นทุนทั้งหมด (บาท/รัง)	2,037.32
ต้นทุนการผลิตน้ำผึ้ง (บาท/กก.)	37.14
รายได้จากการขายน้ำผึ้ง(บาท/รัง)	2,222.19
ราคาน้ำผึ้งที่เกษตรกรขายได้(บาท/กก.)	55.82
กำไรจากการขายน้ำผึ้ง(บาท/กก.)	18.68
ราคาขายปลีก(บาท/ขวด) (750 cc)	120-150

สถิติการผลิต ปี 2553	
จำนวนฟาร์มผึ้ง (ฟาร์ม)	1,747
จำนวนรังผึ้ง (รัง)	206,401
ผลผลิตรวม (กก./รัง)	39.81
ผลผลิตรวม (ตัน)	10,000
วัตถุดิบ	
- จำหน่ายในประเทศ	65-70%
- ส่งออกต่างประเทศ	30-35%

Crop requirement (สภาพแวดล้อมที่เหมาะสมในการผลิต)
1. เป็นสภาพที่การคมนาคมไปมาสะดวก 2. มีแหล่งพืชอาหารผึ้งช่วงที่มีดอกไม้บาน เช่น ลำไย สدابเสื่อ ทานตะวัน ลินจี่ และการบานของดอกไม้จะต้องมีจำนวนมากและเหลือพอที่ผึ้งสามารถรวบรวมเป็นผลผลิตที่เป็นผลิตภัณฑ์ผึ้งได้ 3. อุณหภูมิ 25-30° c ความชื้นสัมพัทธ์ปานกลาง 4. ควรมีบ่อน้ำที่สะอาด เพื่อให้ผึ้งได้กินในช่วงอากาศร้อนและในการละลายน้ำผึ้งที่มีในรังให้สามารถนำไปใช้เป็นอาหารได้

ราคาขาย (บาท/กิโลกรัม)												
ปี	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
2551	160-180											
2552	160-180											
2553	160-180											

ส่งออก			ข้อได้เปรียบเสียเปรียบสินค้าไทย			นำเข้า		
ปี	ตัน	ล้านบาท	ได้เปรียบ	เสียเปรียบ	-	ปี	ตัน	ล้านบาท
51	3,202	132.33	-	-	-	51	250.11	33.71
52	5,857	222.56	-	-	-	52	604.66	44.16
53	6,855	373.48	-	-	-	53	2,973.64	143.84
ประเทศคู่ค้าของไทย จำนวนผลผลิต (ปี 2553)			ผลผลิต พันล้านตัน ประเทศผู้ผลิตสำคัญ			ประเทศที่ไทยนำเข้า จน.ผลผลิต (ปี 2553)		
สหรัฐอเมริกา			26.49 %			จีน		
ไต้หวัน			21.71 %			พม่า		
						41.10 %		
						36.81 %		

ฤดูผลผลิต (ร้อยละที่ออกสู่ตลาด)												
ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	
←-----ตลอดทั้งปี-----→												

ที่มา: กรมศุลกากร,2554 และสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร,2553